

Sygn. akt I C 311/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Beata Olewińska

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2016 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o. o.(...) w W.

przeciwko **B. P.**

o zapłatę 94,20 zł

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Strona powodowa, (...) Sp. z o.o. (...)z siedzibą w K., złożyła w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew, w którym zażądała zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej B. P.kwoty 94,20 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Na uzasadnienie tego żądania strona powodowa wskazała, że dochodzona kwota wynika z niezrealizowanych przez pozwaną zobowiązań wynikającego z niezapłaconych faktur nr (...) z dnia 31.03.2013r. oraz nr (...) - (...) z dnia 28.02.2013r. wystawionych zgodnie z umową łączącą pozwaną z Centrum (...) Sp. z o.o. Na podstawie umowy cesji z dnia 28 stycznia 2014r. powód nabył do wierzyciela pierwotnego wierzytelność w stosunku do pozwanej z tytułu świadczonych jej usług. Całkowite saldo zadłużenia wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi przez obecnego wierzyciela na dzień wniesienia pozwu wynosi 94,20 zł. Na tą kwotę składają się :- kwota 71,34 zł wynikająca z faktury nr (...) z dnia 31.03. 2013r. ,

- kwota odsetek 21,01 zł wynikająca z opóźnienia w zapłacie faktury nr (...) odsetki naliczane od dnia 14.05.2013r. (pierwszy dzień po upływie terminu płatności faktury) do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu,

- kwota 1,42 zł wynikająca z faktury nr (...) z dnia 28.02.2013r. z terminem płatności 14.03.2013r.,

- kwota odsetek 0,43 zł wynikająca z opóźnienia w zapłacie faktury nr (...), odsetki naliczane od dnia 14.04.2013r. (pierwszy dzień po upływie terminu płatności faktury) do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu.

Pismem z dnia 03 lutego 2014r. pozwana została poinformowana o cesji wierzytelności oraz wezwana do dobrowolnej spłaty należności. Do dnia wniesienia pozwu pozwana zadłużenia nie uregulowała. Dochodzona wierzytelność jest bezsporna, gdyż pozwana nie kwestionowała wysokości zadłużenia wskazanego w wezwaniu do zapłaty.

Postanowieniem z dnia 09 lutego 2016r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Dzierżonowie, z uwagi na stwierdzenie braku podstaw wydania nakazu zapłaty.

Pismem z dnia 31 marca 2016 r. (data wpływu do biura podawczego tut. Sądu) strona powodowa uzupełniła braki formalne pozwu oraz podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Centrum (...) S.A. za okres sprzedaży od 1 do 31 marca 2013r. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 71,34 zł na rzecz punktu sprzedaży: Restauracja (...) s.c. z siedzibą w D. tytułem opłaty za wynajem terminalu zgodnie z umową. Jako sposób zapłaty podano: kompensat, a w przypadku braku obrotu kartowego, przelew w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury.

Centrum (...) S.A. za okres sprzedaży od 1 do 28 lutego 2013r. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 71,34 zł na rzecz punktu sprzedaży: Restauracja (...) s.c. z siedzibą w D. tytułem opłaty za wynajem terminalu zgodnie z umową. Jako sposób zapłaty podano: kompensat, a w przypadku braku obrotu kartowego, przelew w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury.

Dowód- faktura (...) duplikat z dnia 22.03.2016r. -k. 12,

- faktura (...) duplikat z dnia 22.03.2016r. -k. 13.

W dniu 28 stycznia 2014r. Centrum (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła ze stroną powodową umowę cesji wierzytelności. Przedmiotem umowy był przelew na mocy art. 509 k.c. praw przysługujących Cedentowi w stosunku do wierzytelności pieniężnych określonych w § 1 na rzecz Cesjonariusza. Cesja miała być skuteczna w chwili otrzymania zapłaty przez Cedenta ceny. Cesjonariusz przejął te wierzytelności w zamian za wynagrodzenie, które miał zapłacić w terminie 3 dni od dnia podpisania niniejszej umowy. Przedmiotem niniejszej umowy były wierzytelności wobec Restauracji (...) s.c. z siedzibą w D..

Centrum (...) Sp. z o.o. oświadczyła, że cała kwota została zapłacona przez Cesjonariusza- stronę powodową zgodnie z w/w umową

Dowód- umowa cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika– k. 14-19,

- oświadczenie z dnia 8.10.2015r.- k. 20.

W dniu 03 lutego 2014r. strona powodowa sporządziła pismo: „ zawiadomienie o sprzedaży wierzytelności z wezwaniem do zapłaty”, adresowane do (...) s.c. W treści tego pisma strona powodowa informowała, że w dniu 30 stycznia 2014r. Centrum (...) Sp. z o.o. sprzedała na rzecz powoda wierzytelność przysługująca wobec (...) s.c. , której podstawą jest (...) - (...) z dnia 31.03.2013r. oraz (...) - (...) z dnia 28.02.2013r. Powód oświadczył, iż na dzień 03 lutego 2014r. zadłużenie pozwanej wynosiło 79,64 zł, a składało się na nie: - 72,76 zł tytułem należności głównej,

- 6,88 zł tytułem odsetek naliczonych przez nowego wierzyciela.

Dowód- kserokopia zawiadomienia o sprzedaży wierzytelności z wezwaniem do zapłaty- k. 21-22.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, o czym stanowi art. 339 § 1 k.p.c. Na mocy art. 339 § 2 k.p.c. wydając wyrok zaoczny przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo

zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W toku niniejszego procesu pozwana zachowała postawę całkowicie bierną. Nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie stawiała się także na rozprawie. W przedmiotowej sprawie spełnione zostały zatem powyższe przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednocześnie w ocenie Sądu nie wystąpiły przesłanki pozytywne zawarte w treści 339 § 2 k.p.c..

Należy wskazać, że niezależnie od wynikającego z przytoczonego wyżej domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, I CKU 85/98, LEX nr 1216211; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, I CKU 115/97, LEX nr 1227454).

Zawarte w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznał on za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przelew wierzytelności uregulowany w przepisach art. 509 k.c., w relacji dłużnik cedowanej wierzytelności, a jej cesjonariusz powoduje zmianę podmiotu, któremu dłużnik powinien spełnić świadczenie. Z chwilą dokonania cesji nabywca wierzytelności uzyskuje, bowiem status wierzyciela, przy czym nie można pomijać, że cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu (cedentowi). Z powyższego wynika, że cesjonariusz nie może żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze aniżeli mógł to uczynić cedent. Sytuacja prawna dłużnika nie może ulec na skutek przelewu pogorszeniu w porównaniu z sytuacją, jaka istniała przed przelewem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2013 roku, V ACa 733/12, LEX nr 1289450). Należy jednocześnie podkreślić, że warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, iż takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 roku, V CSK 187/06, „Monitor Prawniczy” 2006, nr 16, s. 849).

Ciężar dowodowy we wskazanym zakresie spoczywał zatem na stronie powodowej. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej odpowiadają art. 3 k.p.c., zgodnie z którym strony zobowiązane są przedstawiać dowody i art. 232 k.p.c., według którego strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z jakich wywodzą skutki prawne.

Tymczasem strona powodowa – zdaniem Sądu - nie wykazała swojego roszczenia ani co do zasady, ani co do wysokości. Jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności powinna wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanej i jej wysokość.

Na podstawie załączonych do sprawy dokumentów Sąd nie jest w stanie stwierdzić czy pozwana posiadała w ogóle jakiegokolwiek nieuregulowane zadłużenie wobec pierwotnego wierzyciela. Na uzasadnienie żądania strona powodowa nie przedłożyła bowiem umowy o świadczenie usług pomiędzy Centrum (...) S.A. a pozwaną. Powód nie przedstawił więc żadnych dokumentów źródłowych, wskazujących na wysokość i sposób naliczenia należności objętej pozwem, wobec czego Sąd pozbawiony został możliwości weryfikacji zakresu zobowiązania pozwanej.

Za dowód potwierdzający powyższe nie można uznać faktury załączone do pozwu. Należy przede wszystkim zwrócić uwagę, iż dłużnikiem z tych faktur jest Restauracja (...) s.c.. Wierzytelność tego podmiotu była również przedmiotem umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 28 stycznia 2014r. Dopiero w zawiadomieniu o cesji wierzytelności i wezwaniu do zapłaty pojawiają się dane pozwanej przed nazwą w/w spółki cywilnej. Nie ma żadnych dowodów wskazujących na fakt ponoszenia przez pozwaną odpowiedzialności za zobowiązania Restauracja (...) s.c.. Niezależnie od tego trzeba dodać, że faktury VAT są dokumentami prywatnymi. Dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte (art. 245 k.p.c.). Na załączonych do pozwu faktura nie widnieje podpis żadnej osoby. Tym bardziej nie można uznać niniejszej faktury jako dowód istnienia i wysokości dochodzonego roszczenia.

Należy zaakcentować, że faktury nie są dowodami, że pozwana jest zobowiązana w stosunku do powoda w zakresie kwot wskazanych w treści faktur, oraz że wierzyciel pierwotny wykonał świadczenia wskazane w fakturach. Zachodzi zasadnicza różnica między oświadczeniem o istnieniu faktu, a dowodzeniem faktu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że faktura stanowi powszechnie przyjęty dokument rozliczeniowy. Jej doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne, tak co do istnienia, jak i co do wysokości. Umożliwia też podjęcie czynności zmierzających do spełnienia świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1987 roku IV CR 461/86, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1992 roku, III CZP 56/92, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2001 roku, I CKN 323/99). Faktura, jako dokument rozrachunkowy, nie stanowi jednak dowodu wykonania umowy w sposób uzasadniający żądanie zapłaty wynagrodzenie. Dłużnik zobowiązany jest świadczyć to co stwierdzono w dokumencie rozliczeniowym, gdy wynika to z istniejącego stosunku zobowiązaniowego. Powód w niniejszym postępowaniu nie przedstawił dowodu na istnienie stosunku zobowiązaniowego pierwotnego wierzyciela z pozwaną oraz na spełnienie świadczeń wskazanych w przedstawionych fakturach.

Powyższe uwagi w sprawie znaczenia dokumentów w postaci faktur nie oznaczają, że faktury nie mogą być samodzielnymi środkami dowodowymi, na podstawie których dopuszczalne jest dokonywanie ustaleń faktycznych co do istnienia zobowiązania. Nie sposób jednak w niniejszej sprawie wywodzić na podstawie nie podpisanych przez pierwotnego wierzyciela faktur i pisma zawierającego wezwanie do zapłaty wraz z zawiadomieniem o zmianie wierzyciela, do którego nie dołączono dowodu nadania dla strony pozwanej, że pozwana ponosi odpowiedzialność za zobowiązania Restauracja (...) s.c., oraz że w/w spółka i pierwotny wierzyciel zawarli umowę o określonej treści i że została ona przez Centrum (...) S.A. wykonana, a pozwana nie wywiązała się z tej umowy co do dochodzonej kwoty.

Wskazać w tym miejscu należy, że strona powodowa jest przedsiębiorcą korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Przypomnieć jednak wypada, iż strona powodowa nie może się powoływać przed Sądem na dokumenty, nawet gdyby ich treść była znana pozwanej, jeżeli nie zostały przedstawione jako dowody w sprawie. Przedstawienie dowodów w rozumieniu art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. oznacza w wypadku dowodów z dokumentów po prostu ich złożenie do akt sprawy w załączeniu do pisma procesowego albo podczas rozprawy. Zatem strona powodowa zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika powinna wykazać się należyłą aktywnością dowodową i w zakresie dokumentów przedłożyć je Sądowi wraz z pozwem. W przypadku zaś braku dokumentów uzasadniających roszczenie winna była jeszcze przed wszczęciem procesu zwrócić się do swojego kontrahenta z umowy cesji o przekazanie dokumentów niezbędnych do dochodzenia roszczenia. Zaniechanie strony powodowej w tym zakresie może tylko zadziałać na jej niekorzyść. Uznać zatem należało, iż strona powodowa w toku niniejszego postępowania wykazała się bierną postawą.

Mając więc na uwadze, że strona powodowa nie udowodniła zarówno istnienia jak też wysokości dochodzonych wierzytelności, a więc należało powództwo oddalić.